

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 9 GRUDNIA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE

St. Petersburg, dnia 25 listopada.

W przeszłą sobotę, to jest: dnia 21 t. m. jako rocznicę wprowadzenia obrazu N. M. Panny, którąto uroczystość jest razem, jak wiadomo, świętym *Siemionowskiego* pólku gwardyi bokowey, w kościele tegoż pólku, w obecności licznego zgromadzenia znakomitszych osób, urzędników wojskowych i cywilnych, odprawia się Msza ś., i *Te Deum*. Po mszy, pierwsi Urzędnicy Dworu, Ministrowie, Jenerałowie, i Officerowie *siemionowskiego* pólku, przez dowódcę tegoż pólku, JW. Jenerała Adjutanta Jęgo CesarSKIÉY Mości, *Potemkina*, zaproszeni byli na śniadanie, które, dla czarującýy gościnności, *Rossyanóm* właściwéy, w przepyszny zamieniło się obiád. Muzyka grała do stołu, spełniano zdrowie Cesarza Jęgomości, a potem pólku *siemionowskiego*.

— Rząd Kompanii *Rossyysko-Amerykańskiej*, dnia 6. t. m., otrzymał wiadomość, iż okręt do teyże kompanii należący, *la Decouverte*, który w czerwcu do *Ochockiego* zawinął był portu, dnia 2go sierpnia wypłynął szczęśliwie do wyspy *Baranów* (*Sitka* na brzegach północno-zachodniéy Ameryki). Okręt ten jest pod zarządzeniem dawniejszego naczelnika, Porucznika floty *Poduszki* i jego pomocnika, Szturmana *Pietrowa*; i ma osady 43 ludzi. Wysłano na nim dla zasilenia koloniy, różnych towarów, zapasów, materyałów &c., więcéy iak na 140,000 rubli. Tęgoż dnia (6 sierpnia) przybył do portu *Ochockiego* z wyspy *Atchi* (*Atchan* lub *Atchu*, jedna z wysp *Aleuckich*) okręt teyże kompanii, *Finlandya*, na którym przywieziono ładunku przemysłowego, to jest: bobrów morskich, krzyżaków, morskich i ziemskich niedzwiazków, podług umiarkowanego szacunku więcéy iak na 200,000 rub. Okrętem tym kierował Szturman *Dubin* i jego pomocnik, *Klimowski*, (jest to *Kreol* kosztem kompanii edukowany, rodem z wyspy *Kadjak*.) Osada tego okrętu składa się z 42 ludzi, którzy wszyscy byli zdrowi, prócz dowódcy i jego pomocnika.

— Gubernator wojenny *Orenburski*, Jenerał jazdy, *Xiążę Wolkoński*, przysłał temi dniami do Ministra

(*) *Kadjak*, *Kodiak* albo *Kichtak*, jedna z wysp *Lisich*, do *Rossyi* należących. leży na oceanie wschodnim i tylko małą ciasną *Kinayską* od *Ameryki* przedzielona; 204° 35' dl. 56° 55' sz.; powierzchnia 80 m. k.; jest górzysta i częstym trzęsieniom ziemi podlega. Główne iey miejsce, port s. *Pawła*, jest razem składem handlu kompanii *Ross. Amer.* Niektóre góry tey wyspy kończą się u brzegów skałami, przykro na dół spadającemi. Ma rzeczki i strumienie wody czystey, słodkiéy. Po dolinach rosną wyniośle jesiony i topole, modrzewie, dęby, brzozy, i niektóre jagody dzikie. Ze zwierząt morskich są: bobry, fok, wieloryby; z ziemnych zaś lisy, wilki, niedzwiedzie, rosomachy, wydry, kuny i psy w wielkiej liczbie. Ludność wyspy jest bardzo wielka, i chociaż właściwi mieszkańcy z *Aleutami* żyją, różnią się jednak od nich urodą, obliczem i językiem. Na téy wyspie znamienity obywatel *Szelechów*, roku 1784, zbudował twierdzę i osadę założył; gdzie mieszkał kupcy i rzemieślnicy *rossyyscy*, pod zwierzchnością urzędników, którzy są na koszcie kompanii *ross. amer.* (*Ziabl. Jeogr. Półn. ross.*)

spraw wewnętrznych, 975 rubli *assygnacyynnych* i 1 rub. srebr. ofiarowane przez Pana *Paszko* fabrykanta, na rzecz wojowników ranionych w ostatniéy wojnie. Pieniądze te zostały odesłane do ministeryum wojenego, dla użycia, stosownie do swego przeznaczenia. (P. P.)

— *Frydrychshamm* (guber. *Finl.*) dnia 16go listopada. Dnia 9go p. m., przysłano do tuteyszego Komendanta, JW. Jenerała Majora *Anikiewa*, ze *Staréy Russy*, od osoby niewiadomey, 100 rubli dla rozdania zesłanym na roboty do tuteyszéy twierdzy. JW. Komendant dopełnił żądania tey niewiadomey osoby. (P. P.)

Wilno dnia 9 listopada.

Dnia 4 t. m., przejechał tędy, z Petersburga do Warszawy, Półkownik gwardyi bokowey pólku *Ulanów*, *Rawłow*.

Dnia 6. t. m., przebiegał tędy goniec *Anikin*, wysłany od Jenerała *Krigskommissarza Tatyszczewa* z ważnemi poruczeniami.

Tęgoż dnia przybyli tu: Półkownik *Jesimowicz*; Kapitan wojsk polskich *Wyleżyński*; Porucznik *Bulewski*; Obywatel *Xięstwa Warszawskiego Słohinnik*, z Warszawy; Major *Wierzchowski z Pińska*.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A U S T R Y A.

Wiedeń, dnia 1go grudnia

J. C. K. A. Mość *Bawarskiego Profesora Fizyki i Chémii* Doktora *Hermana*, który ważne technologiczne maszyny swóiego wynalazku u dworu miał zaszczyt prezentować, udarował złotym medalem honorowym. — Król duński dnia 20go p. m. odwiedzał szpital i klasztor s. *Elżbiety* i darował dla tego instytutu 50 czerwonych złotych. Dnia 25 p. m. był J. K. Mość w szpitalu braci miłosierdzia i na dowód ukontentowania swóiego z urzędzeń i porządków w tym zakładzie także 50 czer. złłch ofiarował. Tęgoż dnia zwiedził ten Monarcha instytut ślepych Pana *Kleyna*, i pochwalił ćwiczenia i prace uczniów. — N. Król Pruski Pana *Sonnenfelsa*, Vice-Prezesa *Kommissyi* nadwornéy prawodawczéy, ozdobił orderem orła czerwonego drugiéy klasy. — Towarzystwo przyjaciół muzyki Cesarstwa *austryackiego* otrzymało od W. Xiężny *Rossyyskiej*, Xiężny *Weymarskiéy*, *Maryi Pawłowny*, pozwolenie zapisania iéy do grona swóiego. Ta wspaniała *Protetorka* muzyki z największą łaskawością przyjęła poselstwo, które złożyło iéy zwyczajny w tey mierze patent, i własną ręką imie swe zapisała do księgi. — Sławny *Kompozytor Beethoven*, dnia 29 p. m. w *CesarSKIÉY* redutowéy sali dał wielką *akademię* muzyki, którą dwór *CesarSKI* i obecni tu *Monarchowie* bytnością swą zaszczytali, a która największą pozyskała pochwałę. (z *Gaz. Lwów.*)

Gazeta *petersburska*, *Ruski Inwalid*, na czele wiadomości z *Austryi*, pod napisem, *Kongres*; następujący umieściła artykuł: „Obecni tu *Monarchowie* codziennie z Ministrami swymi pracują tak, iż od samego rana do godziny trzy z południa, żadnych nie czynią, ani przyymują odwiedzin; i nikomu nie dają audyencyi. — Oczy wszystkich obrócone są na tych wielkich polityków, którzy przykładają się teraz do postanowienia przyszłego losu świata, a których imiona powtarzane są we wszystkich towarzy-

stawach i zgromadzeniach: Xiążę *Metternich*, Hrabia *Nesselrode*, Lord *Castlereagh*, Xiążę *Hardenberg*, i Xiążę *Talleyrand*. Powiadaia, że ostatni kilka już razy chciał się usunąć od konferencyi, z przyczyny, że lewego brzegu *Renu* nie chciałby widzieć w posiadaniu innych potężnych mocarstw; ale się zatrzymywał, słysząc mowę o Szwajcaryi Francuskiej. Rzadko się on ukaznie na obchodach publicznych; a boleść, którą ma w nogach, służy mu w tém za przyczynę bardzo słuszną. Zyczenia Lorda *Castlereagh* uprzedzané bywaią. Wdzięczność z różnych stron wspiera jego działania. Lord *Stuard* dzielną mu jest pomocą w dyplomatycznych pracach. Xiążę *Metternich* należy do liczby biegłych dwórczan i głębokich statystów naszego wieku. Pomagaia mu znakomitsi politycy austriaccy, a w liczbie tey i P. *Gens*. Hrabia *Nesselrode* wszędzie się ukazuje z powagą i tegością. Nie są nieznaiomé szczególniejsze talenta jego, grzeczność, uprzejmość. Xiążę *Hardenberg* zjednał sobie szacunek u wszystkich swych obserwatorów. Widoki jego w każdym względzie są pełne ślachetności, a wszystkich rodaków swoich przechodzi w doświadczeniu, bystrości rozumu i miłości dobra rodzaju ludzkiego. Wpływ Ministra Barona *Szteyna* na sprawy *Niemiec* jest znaczący i nader przyjemny dla wszystkich dobrze myślących. Po głębokiej przezorności i prawości tego *Niemca*, można się spodziewać najlepszych dla oyczyzny wypadków. Oblicze jego wydatne mocnego i niezachwianego dyplomatyka. Rzecz jest naturalna, że nie jednakie widoki tylu polityków bywaią niekiedy przyczyną sporów; ale prawidła umiarkowania i wszystkich jedna żądza równie jak i Monarchów ich, oddala to wszystko, cokolwiek może przeszkadzać do przyjazni i braterskich związków, a wspólny cel prac ich, prawdziwie z wielkimi połączony trudami, stałe zjednoczenie i stałe przymierze wszystkich niemieckich Xiążąt czyni ich wzajemnie powolnymi dla siebie, i staie się rękojmią spokoyności i szczęścia niemieckich krain.

Gazeta *Korespondenta Warszawskiego* wyjęła z *Korespondenta Hamburgskiego* pod d. 20 listop. z *Wiednia* artykuł następujący. — Ustanowiono tu osobny wydział, dla ostatecznego ułożenia interesów Włoskich: składa się on z Ministrów pięciu mocarstw: *Austrii*, *Anglii*, *Rosyi*, *Francyi* i *Hiszpanii*. Jednym z pierwszych i najważniejszych przedmiotów, które w tym wydziale rozstrzyganemi być mają, jest powrót legacyi *Bonońskię Ferrarskiej* i *Raweńskię*, do państwa kościelnego należących, a dotąd tymczasowie przez wojsko Austriackie zajętych. Zdaie się, iż nie wszystkie głosy będą zgodnemi, względem uznania *Joachima* Królem *Neapolitańskim*. — Xiążęta niemieccy, którzy nie są dotąd przypuszczeni do wydziału niemieckiego, w przełożeniu swém na piśmie, szczególniey mają nalegać o przywrócenie godności Cesarzkiej i zaprowadzenie Stanów Konstytucyynych we wszystkich Państwach niemieckich. — Xiążę *Hessen-Philipstad*, ow mężny obrońca *Gaety* tu przybył. — Cesarzowa *Ludwika* dotąd mieszka w *Schönbrun*, ani się ukazuje na publicznych obchodach; ale codzień przybywa do miasta, dla oddawania czynionych ięj odwiedzin. — Wydział Kongresu do spraw Szwajcarskich, rozpoczął już działania swoje, na które wezwał Deputowanych szwajcarskich. — Pierwszą sprawą zakończoną na Kongresie, jest wcielenie *Genui* do *Piemontu*: Minister Króla Sardyńskiego nie był wezwany do tych układów. Teraz za przychyleniem się *Austrii* przystapia do oznaczenia granic Włoskich.

Grac (w *Styryi*) dnia 24go listopada.

Arcy Xiążę *Jan*, dnia 21go t. m., wśród odgłosu dział, wyjechał ztąd na powrót do *Wiednia*: wojsko w paradzie wystąpiło, a przywiązani mieszkańcy z błogosławieństwem go przeprowadzali. Nie przyedzie więc teraz nasz N. Cesarz z NN. Sprzymierzeńcami swymi; spodziewamy się jednak, iż w późniejszym czasie bytnością swoją nas uszczęśliwi.

(z *Gaz. Lwow.*)

ANGLIA

Na posiedzeniu Parlamentu angielskiego dnia 9 listopada Pan *Freemantle* mówił, względem stojącego wojska angielskiego w *Niderlandach*: „Jeżeli nie nastąpiło potwierdzenie zawartego w tym względzie z mocarstwami sprzymierzonymi układu; żadne więc prawne rozporządzenie, utrzymywania wojska tego nie upoważnia; a użycie jego sprzeciwia się konstytucyi, ponieważ Parlament o tém uwiadomiony nie był. Co większa: wojska te są pod rozkazami cudzoziemca, a to ieszcze Xiążęcia udzielonego, który, w zdarzeniu uchybień, nie byłby nawet odpowiedzialnym prawom *Anglii*. Nie mam wprawdzie nic do zarzucenia Xiąciu *Oranii*; owszem najlepsze o nim mam rozumienie; już to ze względu na jego osobiste przymioty, już uważając go, jako wodza; jednakże w dziejach angielskich nie znajdziemy podobnego przykładu.” Polecał daley Pan *Freemantle* rzecz tę pilnuy uwadze Parlamentu, i wniósł, aby prosić Xiącia Regenta, o udzielenie Izbie niższej kopii zawartych układów i przyjętych obowiązków, względem utrzymywania wojsk na stałym lądzie. — Kanclerz skarbu odpowiedział na to: „Mogę uwiadomić Izbę, iż rzeczony układ ze sprzymierzonymi nigdy zawierany nie był: ani będzie się temu dziwić bynajmnię, ktokolwiek przypomni, iak ministrowie wszystkich wielkich mocarstw rozmaitemi interesami zajęci byli, ciągle odbywać musieli podróże, i w czasie ich różne inne zawierać układy. Gdy ten układ, dla tych i innych, niewiadomych mi, przyczyn, stał się niedostatecznym; Parlamentowi więc udzielonym być nie mógł. Proszę zatem, aby względem tey propozycyi do porządku dziennego przystąpiono. Rzeczony układ wyniknął z umowy w *Chaumont* zawartey, której celem było obalenie przewagi *Bonapartego*; a gdy cel ten, za przywróceniem *Burbonów* na tron, dopięty został, zostało więc ieszcze, postanowić o losie zdobytych na *Francyi* krajów. Umówiono się zatem, aby każde z mocarstw sprzymierzonych miało w pogotowiu część wojska swego, traktatem w *Chaumont* zapewnionego. Parlament umowę tę potwierdził; a wojsko angielskie stojące w *Niderlandach* wypełnia część obowiązków przez też umowę przyjętych; a nawet bez udziału umowy podobnymże byłoby użyte sposobem. Wojsko to wreszcie, rozłożone jest w *Hollandyi* i *Niderlandach*; a to nayprzystwoiciej, gdyż utrzymanie tych krajów jest naywiększey wagi; Parlament zaś nie odmówiłby zezwolenia swojego, gdyby nawet wyżej wspomniona umowa do skutku nie przyszła, a żądano od niego wyznaczenia sumy na utrzymanie wojska w tych krajach. Jeżeli wspomniona umowa przyydzie do skutku, wtedy zostanie udzieloną Parlamentowi; albo będzie mu dana dostateczna wiadomość, jeżeliby zawarcie iey za niepotrzebne uznano. Co się tycze Xiącia *Oranii*, iakkolwiek niepodobnem jest, aby postępowanie jego mogło przyganę ściągnąć; gdyby się jednak to kiedy zdarzyć mogło; wtedy, iako oficer angielski, stałby się odpowiedzialnym, a razem utraciłby stopień i korzyści z nim połączone.” — Pan *Thierney* żądał wiedzieć o treści tey umowy; iak wiele *Anglii* dadź obowiązana wojska; i iakie są dalsze warunki. Mówił on, iż Parlament niepowinien być w niepewności: czyli pieniądze *Brytanii W.* na powszechne dobro, czyli też na dobro szczególnych tylko mocarstw są użyte; i czyli umowa ta przez inne mocarstwa równie jest dotrzymywana, iak przez *Anglię*.” — Po niejakim umawianiu się, zapewnił nakoniec Kanclerz skarbu, iż treść tey umowy będzie udzielona Izbie.

Treść trzech konwencyi dodatkowych do traktatów w *Chaumont* i *Paryżu* zawartych, które dnia 19 czerwca, między Królem *Brytanii W.*, Cesarzami *Austriackim* i *Rosyyskim* i Królem *Pruskim* w *Londynie* zawarte zostały, przez Lorda *Liverpool*,

na żądanie Margrabiego *Landsdown*, Parlamentowi podana.

Biurow interesów zewnętrznych
d. 10 listopada 1814.

Dnia 29 czerwca 1814 między Pełnomocnikami NN. Cesarza Austriackiego; Cesarza Rosyjskiego i Króla Pruskiego, zostały zawarte trzy dodatkowe Konwencye, mocą których, ci Monarchowie obowiązują się, nim urządzenie przyszłego stanu mocarstw Europejskich, stosownie do traktatu Paryżkiego, na Kongresie Wiedeńskim uregulowane zostanie, utrzymywać na stopie wojennej 75,000 ludzi, mianowicie 60,000 piechoty, a 15,000 jazdy.

J. K. Mość zastrzega sobie, iż będzie mógł dostarczyć Kontyngens, stosownie do 9go artykułu traktatu w *Chaumont* *) zawartego.

Wysokie kontraktujące strony obowiązują się, wojsk tych użyć, za spólną tylko zgodą, w duchu i dla osiągnięcia celu wspomnianego traktatu.

Ratyfikacye tych Konwencyi przez Cesarza Austriackiego, Cesarza Rosyjskiego i Króla Pruskiego jeszcze do Londynu nie przyszły.

Artykuł udzielny dodatkowy, do traktatu między *Szwecją i Brytanią W.*, d. 3 marca 1813 w *Sztokholmie* zawartego, podpisany w *Lipsku* d. 22 października 1813, został dopiero w *Londynie* dnia 15 listopada t. r. Parlamentowi udzielony i drukiem ogłoszony: brzmienie jego jest następujące: „Xiążę Regent zgodzą się, ażeby stosownie do umowy, między dwoma wysokimi kontraktującymi stronami, na utrzymanie wojska szwedzkiego na lądzie, podług 1go art. traktatu d. 3 marca 1813 w *Sztokholmie* zawartego, umówiona summa 1,200,000 f. s. co miesiąc, po 100,000 f. s., do upłynienia roku, i póki wojsko szwedzkie na lądzie zostawać będzie, Królowi szwedzkiemu wypłacana była. Wypłata, zaczynając od d. 25 b. m. października, każdego miesiąca dnia 25go, ma być uskutecznią mianowanemu i umocowanemu od Króla szwedzkiego Agentowi. A jeżeliby wojsko szwedzkie, w ciągu roku, do Ojczyzny swej powrócić miało; wtedy wysokie strony ułożą się o kosztu jego podróży: „ (z *Gaz. Qestr. Beob.*)

Londyn dnia 21 listopada.

Przez okręt amerykański *Fingal*, który dnia 24 października z *New York* wypłynął, i depesze dla Posłów Amerykańskich w *Gent* do *Havre* przyniósł, w *Torbay* zaś kilku podróżnych wysadził, otrzymaliśmy następujące wiadomości: Jak tylko Prezydent otrzymał akta należące do układów w *Gent*, natychmiast Kongresowi je udzielił i rozkazano wydrukować tychże aktów do 10,000 exemplarzy. Przez tę szybkość, (którą Lord *Liverpol* w Parlamencie niewłaściwą rządowi cywilizowanym nazwał); z jaką *Madisson* o tych aktach tak prędką w kraju uczynił wiadomość, usiłował lud całej *Ameryki* przeciwko nam poruszyć, chociaż w aktach tych same się tylko projekta zawierały. Zrazu wszystkie partye miały je za przesadzone.

*) *Art. IX.* Gdyby dla położenia teatru wojennego, albo innych względów, dla *Brytanii W.* z ciężkością przychodziło umówione posiłki na przepisany termin w angielskich dostawić wojskach, i te na wojenną utrzymywać stopie; zastrzega sobie K. Jmć *Brytanii W.*, iż przypadającą się Kontyngensu swojego, albo w obcych dostawić wojskach, które na żołd swój bierze; albo im roczną summę pieniężną, 20 funt. szter. dla każdego pieszego, a 30 funt. szter. dla każdego kawalerzysty, aż do zupełnej liczby umówionego posiłku, wypłacać, prawo mieć będzie. Sposób, jakim *Brytania W.* w każdym szczególnym przypadku zdarzonej potrzeby, posiłek swój ma dostarczyć, między rządem angielskim, a Mocarstwem zagrożonym lub napadniętym, przyjacielskim sposobem ma być ułożony i oznaczony. Taż zasada służyć ma i do liczby wojsk, które K. Jmć *Brytanii W.* w naszym artykule niniejszego traktatu obowiązują się dostarczyć.

Oto jest istotna treść punktów, które sobie obie strony w *Gent* podawały. Ze strony Angielskiej: 1) Gwałtowne zabieranie maytków, z okrętów kupieckich i łączna z tem pretensya K. Jmci *Brytanii W.* do wierności wszystkich rodowitych jego poddanych; za główną pobudkę do wojny między obudwoma stronami ma być uważaną. 2) Ze sprzymierzeni z *Brytanią W.* *Indyanie* do zawarcia pokoju należeć, a nienaruszone i niepodległe granice dla nich ustanowione być mają. Warunek nieodmienny. 3) Sprostowanie linii granicznej między Stanami zjednoczonymi i osadami Angielskimi. Angielscy Pełnomocnicy wyraźnie oświadczyli, iż rząd angielski żadnego powiększenia swych granic nie żąda. Amerykanie północni mogą wprowadzić równie wolną jak *Anglicy*, na jeziorach granicznych mieć żeglugę, ale rzec się powinni prawa utrzymania siły zbrojonej i miejsc warownych na tych jeziorach, granicę od jezior aż do rzeki *Missysypi* mają być sprostawane, żegluga na tej rzece przez kraj Amerykańskie dla *Anglików* zabezpieczona, i prosta komunikacya dla nich z *Halifaxu* do *Nowego Brunswiku* przez odstąpienie części krainy *Maine* (północna część prowincyi *Massachuset*) dla nichże zabezpieczoną być ma. Nakoniec dodali, iż nie będą zaprzeczać *Amerykanom* prawa do rybołówstwa na jeziorach; i że w przeszłych traktatach zapewniona dla nich wolność łowienia ryb w granicach ziem *Brytanii W.* i suszenia ryb swoich na *Brytańskich* brzegach, bez zezwolenia na również dla nich korzyści, odnowioną być nie może.

Pełnomocnicy Amerykańscy oświadczyli: iż oni nie są umocowani do układów, względem pokoju i granic *Indyanów* i o rybołówstwo. Podali zaś ze swojej strony dwa punkta następujące: 1) Oznaczenie blokady i iak daleko pozwolenie iey od innych neutralnych i wojennych praw ma być pozwolone. 2) Żądania względem nagrody szkód w pewnych przypadkach przez wymuszenie i zabory. Gdy pełnomocnicy angielscy oświadczyli na to, że ich żądania względem *Indyanów* są niecofnione, i że oni do rządu swojego w tej mierze odnieść się muszą; zawieszono układy do nadejścia odpowiedzi, i postanowiono razem, iż każda strona może żądać konferencyi, jeżeliby miała podać jaki projekt. Wystali zatem gońca do swego rządu.

Pan *Hanson* oświadczył na kongresie *Waszyngtońskim*: iż, gdy *Anglii* na sprawiedliwe warunki pokoju się nie zgodza, potrzeba więc, aby iak najdzielniejszy systemat wojny był przyjęty, a wojna, która przestaje być partyj, stała się narodową. Oświadczył on też, między innymi, potrzebę, uczynienia zmiany środków i osób do rządu należących; gdyż torazniejsze nie zdają się odpowiadać celowi swojemu.

Jenerał *Steward* z *Kanady* tu przybył; co się w depeszach jego zawiera, dotąd nie jest wiadomo: gazety opozycyjne biorą ztąd pochop domyslenia się o niepomyślnych tam wypadkach. — Podług raportu Amerykańskiego Jenerała *Browna* w wycieczce uczynionej d. 17 września ztwardzi *Erie* straciłszy 500 ludzi, a w tej liczbie, 400 jeńców; obok tego Jenerał *Rygley* i półkownik *Aspinale* ciężko ranieni, a Półkownicy *Gibson* i *Wood* zabici. Z naszej strony Jenerał *Drumont* wychwalał waleczność naszych żołnierzy, i ubolewał razem, że niepogoda pomogła nieprzyjacielowi zbliżyć się do prawego skrzydła naszego; i znaczną liczbę z regimentu wiatlandzkiego (szwajcarski) zagarnąć jeńców. Jenerał na milę cofnął się od twierdzy i mocne zajął stanowisko.

Ze 100,000 f. s., które Parlament zezwolił na wojnę w *Niemczech*, bierze 24,000 f. s. *Saxonią*, 26,000 *Prussy*, 10,000 *Hannover*, 18,000 *Meklemburg* z *Holsztynem*. 10,000 na sieroty żołnierskie (z tych 5000 część dla *Saxonii* przypada). Reszta zostaje dla żerwy. (z *Gaz. Berl.*)

N I E M C Y

Gazeta Ryska, *Zuschauer*, donosi z Niemiec, co następuje: „Z największą radością wszystkie niemieckie piszą gazety, iż N. Cesarz Jegomość Rossyjski wyraźnie oświadczył, spólnie z *Austrią i Prusami*, statecznie obstawać za uszczęśliwiającą wolnością, którą oni dla ludów niemieckich zwycięstwem oręża zdobyli.”

„O stosunkach niemieckich dotąd jeszcze naradzali się sami tylko niemieccy Królowie; inni zaś Xiążęta niemieccy podali żądanie swoje, aby mogli do obrad należeć, i oświadczyli, iż będą troskliwymi tylko o dobro swych ludów, a nadewszystko, względem ustanowienia stanów, gdzie ich nie było, a gdzie są, utrzymania. Wychwalaia Marszałka Bawarskiego *Wrede*, iż on rozwinął talenta swe dyplomatyczne. Zadziwiaia się nad planem stosunków niemieckich, który on podał. Powiadaia, iż *Prusy* oświadczyły się za pośrednictwem dawniejszymi stanami niemieckiego państwa. — Francuzcy Marszałkowie mieli także przysłać Deputowanego swego do *Wiednia* z żądaniem, iżby uposażenia, nadane przez *Napoléona*, powrócone im były. Wspieraią się oni na tém, iż dawniejsi Xiążęta Związku Reńskiego po większej części to zatrzymali, co im dał *Napoléon*. *Saxonia* wielkiej grzeczności od *Prusaków* doznaie: i zapewne oni tym sposobem lud do siebie pociągną. — Most Drezdeński w przeciągu trzech miesięcy, z małym nakładem 22,000 talarów, odbudowany ma być. — Woyska, w *Hamburgu* będące, miały otrzymać rozkaz, by być w gotowości do wyjscia we 24 godzinach po odebraniu nowego rozkazu. — Maią być za rzecz pewną, iż *Holszteyn* do związku niemieckiego powróci. — Bank *Bremeński* 1go stycznia 1816 otworzony zostanie.”

P R U S S Y

Berlin dnia 3go grudnia

J. K. Mosć, Jenerałów Rossyjskich *Gurjewa*, *Relewa* i *Rozena*, Półkownika *Prendela*, Radzcę Stanu *Meryana*, Inspektora Szpitalów *Wasilczykowa*, ozdobił orderem orła czerwonego 2ey klasy; Rossyjskiego Radzcę skarbu *Turgieniewa*, Szwedzkiego Radzcę Poselstwa *Brandela*, Szwedzkiego Sekretarza gabinetowego *Stiernelda*, Szwedzkiego Kamerjunkra *Skieldenheima* i Szwedzkiego Radzcę Rady wojennej *Gyllennama*, tegoż orderu 3ey klasy; Rossyjskiego Półkownika *Samaryna* kawalerem pruskiego orderu ś. *Jana*; Jenerał Adjutantów Króla Szwedzkiego *Barona Adlerkreutz* i *Barona Ulfspaae* mianował kawalerami orderu wojennéj zasługi.

Rossyjski Jenerał Leytnant *Tolstoy* wyjechał ztąd do *Landsbergu* nad *Wartą*.

Berlin dnia 6go grudnia.

Król, Hrabiego *Karola von Erbach*, Półkownika i Adjutanta bokowego Króla Jegomości Bawarskiego, mianował kawalerem orderu ś. *Jana*. — Pierwszy regiment huzarów gwardyi bokowej tedy przechodził. — Minister *von Voss* ztąd do *Hawelberga* wyjechał; a trzeci regiment piechoty Prus wschodnich i bateria dział sześćcio funtowych artyleryi pieszey Nr 16, wyszły do *Frankfortu* nad *Odrą*; dokąd i Jenerał Major, *Zieliński* wyjechał. (z *Gaz. Berliń.*)

W Ł O C H Y.

Gazeta *Berlińska* pod dniem 25 listopada ze *Włoch* donosi. „Marszałek *Belegard* dnia 15 t. m. odbywał ćwiczenia woysk w *Lodzi*.

Spisek Bonoński, na którego czele miał się wstąpić Hrabia *Caprara*, na tém się miał zakończyć, iż, zamiast prochu, znaleziono wino w beczkach. — Ustanowiony przez Króla Sardyńskiego order białego krzyża na niebieskiej wstędze, nazywać się będzie *Krzyżem wierności*. — Pisma publiczne z *Neapolu* zawieraią szczegóły odbytych ćwiczeń niektórych oddziałów milicyi, (*gwardya wewnętrznego bezpieczeństwa*), które Król odprawił w obecności liczego zgromadzenia widzów; wychwalaia téż gazety wprawę i ducha żołnierskiego, iakiego te woyska nabyły. Zawieraią one także długą listę summ, które Król w prowincyach, częścią rozdał, częścią w podatkach darował; za co ze wszech stron przychodzą poselstwa podziękowania, któremi wszystkie stronicy *Neapolitańskiego Monitora* są zajęte. — Dnia 8 Xiężna *Walili* do *Neapolu* przybyła. Król *Joachim* na iéy spotkania aż do *Aressa* wyjeżdżał. — W dzień urodzin Królowéj dnia 4go t. m., między innemi obchodami, nowa ulica nazwaną została, ulicą *Karoliny*. Tegoż dnia Jenerał *Carascosa* w *Bononii* dwóm regimentom dał nowe chorągwie, rozdzielił gratyfikacye, a w przemowie swéy rzekł: „nie liczba, ale męstwo walczących, o zwycięztwie stanowi. Trzydzieści tysięcy męźnych, pokonało milion Persów, gdy im dowodził *Alexander*.”

Gazeta Ryska. *Zuschauer* ze *Włoch*, bez daty, donosi, co następuje: „W *Wiedniu* ustanowiono oddzielny Kongres do interessów *Włoskich*. Względem *Neapolu* zdaie się, iż jeszcze żadnego nie uczyniono postanowienia: Ministrowie angielscy oświadczyli w Parlamencie, iż *Angliia* żadnego traktatu nie zawieraiła z Królem *Joachimem*. Tymczasem ma on znaczne woysko: co w *Wiedniu* sprawia nieiakié zastanowienie. Powiadaia, iż Jenerał *Austryacki Koller* z ważnemi papierami ma iechać na wyspę *Elbę*.

Gazeta *Warszawska* donosi z *Rzymu* pod dniem 7 listopada: „Anglicy upędzaią się teraz za algierskimi okrętami korsarskimi; mówią, iż maią rozkazy zatapiać wszystkie. — Sześć batalionów piechoty i cztery szwadrony jazdy neapolitańskiej, z obozu pod *Capo di Chino*, wyruszyły do *Marchii Ankońskiej* i t. d. — Mówią, iż Król *Neapolitański* uda się wkrótce do *Bononii*, gdzie ma widzieć się z kilką osobami, iemu pokrewnemi. — *Włosko-Austryackie* prowincye ubiegaią się z innemi częściami spólnéj oyczyzny w dawaniu dowodów miłości i poświęcenia się dla swego Monarchy.

H I S Z P A N I A

Order ś. *Ferdynanda* będzie odtąd nagrodą szcześniejszych czynów wojennych. — Wyszedł rozkaz Królewski, iżby żaden Hiszpan z prowincyi, a nawet Biskup, niebawił w *Madrycie*, bez dozwolenia Prezydenta Rady *Kastylijskiej*. — W *Madrycie* jeszcze niezupełna panuje spokojność. — Wysłano woysko do tych prowincyi, gdzie mieszkańcy okazuią ducha niespokojności. — Gazeta *Atalaja de la Mancha*, pod d. 31 października i 1go listopada, w groźnych wyrazach zapowiada spełnienie wyroków na niektórych osobach, należących do liczby *Liberales* zwanymi. — Według wiadomości z *Madrytu*, Kanonik *Escotiquiz* miał wyrobić rozkaz na uwięzienie Pana *Cevalos*. Rozkaz ten Król własną ręką napisał. Cała Rada Stanu tak mocne uczyniła przełożenie, iż Król rozkaz ten podarł. (z *Gaz. Oestr. Beob.*)

Gazeta *Kuryera Litewskiego*, w zwyczajnym, jak dotąd, formacie i czasie, i na rok następny, 1815, wychodzić będzie. Prenumerata: dla odbieraiących przez pocztę, na rok rubli srebr. 14; dla odbieraiących na miejscu w *Wilnie* na rok rubli 9. Odbieraiący, przez pocztę mogą prenumerować rocznie lub półrocznie; na miejscu zaś w *Wilnie* mogą i kwartalowie, płacąc złtch 15. — Przyymmie się prenumerata: w *Wilnie*: w *Expedyccyi Gazetney Pocztańtu Litewskiego* i w *Redakcyi Gazety*; w innych zaś guberniach, we wszystkich *Kantorach* i *expedyccyach pocztowych*.

Dozwala się drukować — Z. Niemczewski P. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezałney u XX. *Missyonarzów*
DODATEK

XIĘZTWO WARSZAWSKIE.

Warszawa, dnia 10go grudnia.

Dnia 8go t. m. obchodzono tu, podług kalendara greckiego, uroczystość ś. *Jerzego*, patrona orderu Państwa Rossyjskiego tego nazwiska. Zrana odbyła się parada wojskowa Rossyjska na dziedzińcu Krasiańskim, na której znajdował się Cesarzewicz Jegomość Wielki Xiążę Konstanty, Jaśnie Wielmożny Marszałek polny, Hrabia *Barclay de Tolli*, liczne grono Jenerałów i Officerów. Kawalerowie orderu *s. Jerzego*, bez względu na różność stopni, udali się do kaplicy obrzędu Greckiego, gdzie odprawiono się uroczyste nabożeństwo, w obecności Wielkiego Xięcia, Jaśnie Wielmożnego Marszałka polnego i wielu znakomitych osób. Był potem wielki obiad u Jaśnie Wielmożnego Marszałka dla osób zaszczyconych pomienionym orderem, w czasie którego Jaśnie Wielmożny Marszałek wznosił toast N. Imperatora, Wielkiego Xięcia *Konstantego*, i Kawalerów orderu *s. Jerzego*. Jego Cesarzewiczowska Mość, Wielki Xiążę *Konstanty*, wznosił nawzajem Jaśnie Wielmożnego Marszałka polnego. Obchód ten uroczysty, przy odgłosie muzyki wojennej, przeciągnął do późnej pory.

SZWECYA I NORWEGIA.

Dnia 10go listopada Xiążę następca tronu szwedzkiego odprawił wjazd swój do *Chrystyanii*, gdzie z wielką okazałością był przyjęty. Dnia 10 był na zgromadzeniu Stanów i miał mowę w języku francuskim, którą Xiążę *Oskar* w szwedzkim języku powtórzył. Deputowani wykonali przysięgę wierności, poczem Xiążę następca tronu podał Prezydentowi akt, w którym Król przyrzeka, iż *Norwegią* podług iey praw rządzić będzie. Marszałek Hrabia *Essen* mianowany został Wielkorządcą *Norwegii*. Dnia 21go seym norwegijski ma być zakończony.

Z *Gotemburga* donoszą, iż dnia 6go listopada huk dział we wszystkich twierdzach Norweskich, 128 razy powtórzony, zwiastował ogłoszenie Króla *Szwecyi* Królem *Norwegii*. — Oto jest odezwa Królewicza wydana do żołnierzy szwedzkich:

Królewicz następca do swych towarzyszyw broni. Żołnierze! Połączenie ludów skandynawskich dawno było życzeniem waszém i ziomek waszych. Dla osiągnięcia tego celu wzięliśmy się do oręża. Opatrzność pobłogosławiła usiłowaniu naszym. Spełnione są nasze nadzieie. Odtąd *Szwed* i *Norwegczyk* spólną bronią sprawy, spólną utrzymują sławę, a spólne przyszkłe szczęście, będzie nagrodą spólnych cnot obu narodów. Żołnierze! jest to najpiękniejsza chwila życia moiego, kiedy w imieniu Króla i Ojczyzny mogę wam oświadczyć wdzięczność za męstwo, sławę i przykładne postępowanie, przez które, godni przodków waszych, imię *Szwedów* uczyniliście równie miłym, iak poważaném. Powracajcie teraz do spokojnych zatrudnień, dopełniajcie obowiązków obywatela, z tém samém przywiązaniem do ojczyzny i uszanowaniem dla prawa, przez które zjedналиście sobie zaletę będąc woiownikami. Względę Króla, szacunek ziomek, niech będą waszą nagrodą. Dan w główny kwaterze w *Frydrykshalu* dnia 8go listopada.

Karol Jan.

FRANCYA.

Gazeta Ryska, *Zuschauer*, donosi z *Francyi*, co następuje „Xiążę *Wellington* w podróży swéy, na powrót do *Anglii*, już do *Calais* miał przybyć. Powiadają, że Marszałek *Macdonald* wyzwał go na pojedynkę, za uchybienie winnego poważenia dla Xiężny *Angouleme*.

W *Paryżu* rozeszła się pogłoska o wielkim spisku, na którego czele Xiążę *Dalmacyi* się znajdował, i że dla tey przyczyny 3 jenerałów i 60 officerów aresztować miano. Twierdzą jednak, że pogłoska ta nie jest prawdziwa. — Officerowie, którzy teraz tylko połowę pensyi pobierają, w znacznej liczbie do *Ameryki* się wynoszą, dokąd w przeciągu jednego tygodnia 700 paszportów wydano. Xiążę *Wellington* miał o to przełożenia swoje uczynić; po czem Jenerał *Dufour* aresztowany został — *Paryżanie* obwiniają Ministrów o zbytę powolność

dla *Anglii*: a to dla tego, że zabroniono w gazetach umieszczać uszczypliwych przeciwko *Anglii* wyrazów. — Podług najpóźniejszych wiadomości ze Stanów *Amerykańskich*, w *Nantes* otrzymanych, wszystkie poróżnienia między nimi zupełnie ustały, i wszystkie partye połączyły się, w celu dalszego prowadzenia wojny. Za szczególniejszą do tego przyczynę wymieniają, iż Prezydent *Madisson* kazał rozdrukować przesadzone pretensye przez Pełnomocników *Angielskich* w *Geni* podane.

Gazeta *Berlińska* pod d. 25 listopada z *Paryża* umieściła: „Ma się odbywać powszechna rewia wojska do Korpusów nienależącego, którego żołnierze za urlopem, albo i bez niego, zostają w domach swych rodzin: miasta stołeczne departamentów naznaczone są dla ich zbierania się. — W *Monitorze* umieszczony jest Rozkaz dzienny do załogi *Paryżkiej*, przez który zalecono iey, w terażniejszych okolicznościach podwoić swą gorliwość w pełnieniu służby. Czytamy w nim między innemi następujące wyrazy: „Officerowie, straż trzymający, nie powinni rozumieć, iżby służba ich na tém zależała tylko, żołnierzóm swym dowodzić, i 24 godzin na straży bezczynnie przepędzić. Są oni obowiązani rozciągać bacność na to wszystko, cokolwiek ich otacza, i przekonywać się przez wysyłanie, iak najczęstszych patrolów, czy spokojność panuje wszędzie; a iesliby się zdarzyło przeciwną powzięć wiadomość, osobiście natychmiast spieszyć powinni na miejsce, gdzie powstaie zamieszanie, i najsukuteczniejsze przedsięwziąć środki do przywrócenia porządku.”

Ostatecznie już postanowiono, ażeby w dni niedzielne, wszystkie sklepy kupieckie zamknięte były; na ulicach żadne nieodbywały się roboty: w małych zaś miasteczkach domy zabaw i traktery zamknięte trzymano. — W izbie *Parów* przyjęto prawo względem wywozu wełny owiec merynos. — Naradzano się nad zakazem wprowadzenia obcego cukru rafinowanego. — Kommissya wojskowa ciągle się zatrudnia sądzeniem wielkiej liczby osób. — Gdy te raz bardzo wiele osób daie się tu widzieć, noszących ordery *s. Jana*, przeto policya wyznaczyła Kommissyą dla powzięcia przekonania, czyli one mają do tego prawo. — Jenerał maior *Fegesac*, bliski krewny Xięcia *Wagram*, mianowany został Jenerał leytnantem, a razem dowodzą departamentu wyższych *Pireneow*. — *Monitor* urzędowie donosi o ukazaniu się Króla z familią swoią w teatrze *Opery komicznej*. Nigdy ieszcze w teatrze tym nie było tak licznego i tak świetnego zgromadzenia, iak tego wieczora. Wszystkie korytarze, wschody, były pełne ludu, który się w teatrze pomieścić nie mógł. Jak tylko Król z familią okazali ukontentowanie z tak licznego zgromadzenia, wzniosły się okrzyki radości, które powtarzane były, aż do ukończenia sztuki. — Król dla zachęcenia do szczepienia ospy ustanowił sześć nagród rocznych, iedna 3,000, dwie po 2,000, a trzy po 1,000 fr. dla tych doktorów, którzy udowodnią, iż największej liczbie zaszczepili ospę, która szczęśliwie się zakończyła.

AFRYKA

Donieśliśmy o śmierci *Deja Tunetańskiego*: teraz maiać dokładniejszą wiadomość o tym wypadku kładziemy następujący iego opis: Xiążę *Maurytański*, *Bey Sydy Homouda Pachu*, który w urzędzie *Deja* zarządzał *Tunetem*, dnia 17 września roku t. nagle umarł. Był to ostatni dzień miesiąca postu. *Dey*, zachowując ścisłe przepisy swéy wiary, przez 24 godzin od pokarmu i napoju się wstrzymał: siedział otoczony magnatami kraju i dworzanami: trudnił się właśnie obrzędami ofiary tey uroczystości, gdy uderzony apoplexyą upadł, i w pięciu minutach życie zakończył. Panował lat 32, a za swą sprawiedliwość i rządy powszechnie był szanowany. Zaraz po iego zgonie, zaproszono wszystkich Xiążąt domu iego; i *Sydy Attoman*, brat zmarłego, obrany został za następcę po nim, który natychmiast rządy objął. Spokojność publiczna na chwilę przerwana nie była. Nazajutrz z wielką okazałością pochowano zmarłego *Deja*. Żył on lat 59.

LICYTACYA:

1. W dniach 15, 16, i 17 terażniejszego miesiąca, od godziny 2giej południa, w domu tutejszego Towarzystwa Dobroczyńności na ulicy Wileńskiej; odbywać się będzie licytacya sukna, drelichu, obrusów, serwat i różnego płótna, które w tymże domu są robione.

PODRAD.

3. Kommissya Wileńskiego Prowiatnkiego Depo czyni ogłoszenie, ażeby chcący podjąć się dostarczenia mąki, krup i owsa, do któregookolwiek z magazynów pod iey zawiadywaniem w Guberniach Wileńskiej, Grodzieńskiej, Minskiej i Obwodzie Białostockim, przychodzili do tej Kommissyi na licytacyą w terminach: 1. d. 5; 2 d. 6go i ostatecznym dnia 8go następującego miesiąca grudnia, gdzie będą uwiadomieni o ilości potrzebny do każdego magazynu i warunkach. Dnia 28. Nowembra 1814. roku.

Siódmey Klasy *Moysieiów.*

OGŁOSZENIA SĄDOWE

1. W Magistracie Miasta Wilna odchodziła Sprawa Sukcessorów i Pretensorów niezwiązanego Johana Jakuba Liderlica maystra kunsztu Słosarskiego Obywatela Wileńskiego — w której Dekretem oczewistym tegoż Sądu, na dniu 26 miesiąca Oktobra idącego 1814 roku ferowanym na satysfakcyą Sukcessorów i Kredytorów pomienionego Liderlica — Kamienicę jego, w mieście Wilnie przeciwko Kościoła Sgo Mikołaja pod Nrem 354 sytuowaną, wyprzedać przez publiczną licytacyą postanowiono, i do takowego aktu licytacyi terminu zwyczajnie trzy. — pierwszy dnia 20, drugi dnia 22, i trzeci dnia 27 miesiąca Januaryi następnego 1815 roku naznaczono: — Aby przeto Ichmość Ambienici, do kupi wymienioney Kamienicy ad fundum oney, w terminach przeznaczonych w każdym dniu po południu jawnie się raczyli; Magistrat Wileński takową Awizacyą dla zamieszczenia po trzykroć w Gazecie Kuryera Litewskiego wydaie. — Dnia 7 Decembra 1814 roku

Józef Klimaszewski B. M. W.

Regent M. W. Pozlewicz.

3. w Sądzie Magistratu miasta Wilna, Sprawa Kredytorów Obywateli tegoż miasta Johana Efraima i Kunegundy Frohlandow Małżonkow zegarmistrzów intentowaną była, w której, wedle Dekretu na dniu trzynastym terażniejszego Mscia Nowembra ogłoszonego, decydowane zostały prawne dyllacye (a między innymi) Komportacya i Kopia Spraw pomiędzy wszystkimi stronami, z powodztwa zaś oswiadczoney Exdywizyi przez tychże Frohlandow Ich Majątku na satysfakcyą Kredytorów i pretensorów, dla jednoczasowey rozprawy nawzajem o wszystko, w celu wiadomości Kredytorów tychże Frohlandow, iżby się jawnie w Sądzie niniejszego Magistratu sub amissionie rei do następney oczewistej rozprawy z dowodami, wyda 2 Publikatę potrzykroć przez Gazetę Kuryera Litewskiego postanowiono — Niemniej, iżby rzeczeni Frohlandowie Małżonkowie ustalający Exdywizyą Majątku swojego, wszystkich swych debitorów do następney oczewistej rozprawy etiam przez Edyktałne cytacye przed Sądem Magistratu Wileńskiego do usprawiedliwienia się powołali nakazano; powodztwem iakowego Dekretu, niniejszą Publikatę Magistrat miasta Wilna dla wiadomości Kredytorów pomienionych Frohlandow wydaie. — Dnia 30. Mscia Nowembra 1814. Roku. — Józef Klimaszewski Burmistrz Miasta Wilna:

Regent Mercin Pozlewicz

3. Dekretem Remissyiny Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiej w roku 1814 Julii 13 dnia zapadłym przeznaczony został — Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na rozdział majątku Szeppiak, w Powiecie Słoniemskim i Wołkowyskim położonych — do Aktorstwa W. Wincentego Kiełczewskiego Sędziego Granicznego Słoniemskiego należnych. — Za przewodnictwem wzmienioney Remissy Urząd Exdywizorski roku 1814 dnia 15 Augusta do Szeppiak zebrany — właściwą w pierwszym zezdzie czynność ułatwił — i termin powtórny zjazdu dla ukończenia rozpoczętego dzieła Exdywizyi na dzień 21 apryla 1815 roku odłożył. — a między tym spełniając reguły, Dekretem Sądu Głównego przepisane, postanowił przez Gazetę Kuryera Litewskiego, trzykrotną niniejszą uczynić Awizacyą, iżby wszyscy Kredytorowie i Pretensorowie, do majątku W. Wincentego Kiełczewskiego sprawiedliwie przychodzić mo-

gący — dla uzyskania przyzwoitey, jednoczasowey satysfakcyi, w terminie 21 apryla 1815 roku przed Sądem Exdywizorskim — z dowodami Pretensy Realizować mogącemi, w Szeppiakach stawali! — Kto zaś z wyrażonych Kredytorów, lub pretensorów W. Kiełczewskiego, na czas oznaczony nie przybędzie, i przed ostatecznym Dekretem-rzetelnym dowodów względem swey należności przed Sądem Exdywizorskim nieokaze — ten późniey chociażby miał najsłuszniejszą pretensyą, wedle zastrzeżenia Dekretu Sądu Głównego utraci prawo poszukiwania swey należności. — i całą preteysyą wieczney amissyi poda.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyiny Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiej dnia 18go Julii terażniejszego roku zapadłym, na wyjaśnienie i zmassowanie wszelkich zesłego JW. Stefana Alexandra Rayskiego Marszałka Brzeskiego i kawalera orderu ś. Stanisława i ś. Anny, funduszów, i z nich domiar iego Wierzycielom satysfakcyi przeznaczony, w komplecie do dóbr Bulkowa w Powiecie Kobryńskim położonych przybywszy, wymiar i inwentaryą dóbr, oraz komportacyą przeznaczony, tudzież dalsze do tego terminu przywiązane czynności ułatwiwszy, na ukończenie poruczonego sobie dzieła zebrać się znowu w dniu 10 miesiąca Augusta następnego 1815 roku ostatecznie zamierzył; a iako Dekretem Remissyiny przepisano, iż całkowita sprawa niezważając na niestanność lub odstąpienie z czyieykolwiek strony, może być rozpoznana, a pretensye Wierzycieli niestawiających wiecznemu podlegać będą upadkowi, tak Sąd Exdywizorski wzywa wszystkich Kredytorów, Debitorów Marszałka Rayskiego, i z jakiegokolwiek bądź względu interessowane do sprawy niniejszey osoby do konieczney na oznaczony termin powtórny stannosci, w przeciwnym albowiem razie, Sąd Exdywizorski podług przepisanych sobie prawideł postąpić zmuszonym zostanie.

Antoni Malewski Regent Sądu Głggo i Exdyw.

OGŁOSZENIE PRYWATNE.

1. Wincenty Botwid Chorąży byłych woysk Polskich od żony swey Franciszki de domo Mackiewiczówny, primi voti Keziellowey Botwidowey Chor. w roku 1808 Oblig na złtch Poll. 50,000 wymógł, o co rozpoczęty proceder; i napopieranie onego 2gi Departament Gubernii Mińskiej rezolucyą swą w roku niniejszym 1814 8bra 9go dnia do finalney rozprawy w Ziemstwo Wileńskiem odesłał; gdyby więc kto wspomnionego Obligu do ukończenia zupełnego Sprawy nie nabywał w tém celu publiczności zawiadamia się.

1. JP. Symon Casiere Bereyter mieszkający w domu niegdys Kluka, na drugim dziedzinu pod Nrem 365 na ulicy Niemieckiej, postanowił ofiarować usługi swoje szanowney i Szlachetney młodzieży &c. &c w dawaniu lekcyi iezdzenia na koniu i uieżdzenia koni któreby mu dane były; tym celem urządził Manege czy i Reytszulę wygodną, w której, w każdym czasie lekcye dawane będą; ktoby więc Zyczył sobie brać naukę iezdzenia Inb dać Konie do uieżdzenia, albo ktoby miał konie do sprzedania lub potrzebował nabydź, może się do niego udać dla umówienie się o kondycyę, warunki, cenę lub kontrakt; wczem każdy znajdzie wszelką dogodność i powolność

2. w Klasztorze Rzeczyckim Xięży Dominikanów w przeszłym miesiącu listopadzie umarł *Stanisław Malski*, który przy szkole tameczney, tychże Xięży Dominikanów i innych Klasztorach przez lat kilkanaście zajmował się obowiązkiem uczenia lub dozorowania dzieci; iezeli do dnia 1go Kwietnia roku następującego 1815. nie zgłoszą się do Klasztoru Sukcessorowie zesłego, pozostałe po nim czerwonych złtch czternaście, stosownie do woli zmarłego; obrócone będą na Szpital. Dnia 19. listopada 1814. roku, w Rzeczyckim Xiądz *Wincenty Pawłowski*. Przeor Klasztoru XX Dominikanów